

Anh 2 Ruộng - Hồi ký

DNgo

(Bài này được đăng trong Đặc San Xuân 2004 do Hội Ái Hữu Trà Vinh USA phát hành)

Thưa
quí đồng
hương,
nếu nói
đến hàng
xưởng,

máy móc hay cái gì khác thì tôi còn có hạng chữ viết văn thì tôi đây thiệt đáng được xếp vào hạng ... bét. Đọc bài "Trở Về Trà Vinh" trong đặc san Xuân năm 2000 của Hội Ái Hữu Trà-Vinh sao mà thấy anh Trịnh Hảo Tâm hay thiệt, ảnh viết hay quá trời. Tôi dám xếp ảnh ngang hàng với Nguyễn Ngọc Ngạn lắm đó. Hồi ảnh thì ảnh bảo phải có dàn bài đàng hoàng chứ không phải đung đầu viết đó. Muốn viết cho không có lạc đề thì trước khi "dô" phải chuẩn bị nào là nhập đề, rồi thân bài, rồi kết luận, thiệt y như làm một bài luận văn hồi xưa hồi xưa khi còn học tiểu học vậy.

Nói đến hồi xưa tôi mới sực nhớ lại cuộc đời tôi nó ... hên thiệt. Không phải là hên một lần thôi đâu mà là hên năm bảy lần, hên cùng mình luôn. Nhớ hồi tôi đang học lớp nhứt tiểu học ở Bãi-Xan, lâu lắm rồi, năm sáu mấy lận, đang học thì cha sở Simon Hoà xuống hỏi "có em nào muốn đi nhà trường La-tinh hông?" đi nhà trường La-Tinh là đi học làm "Ông Cố" (linh mục) đó nha, ngon lành lắm, cũng như ông vậy. Má tôi trước đó thỉnh thoảng cũng có hỏi tôi có muốn đi tu không thì tôi trả lời là "má ơi, con khoái đi ... coi trâu hơn". Nhà tôi lúc đó có bốn

năm con trâu cày ruộng con nào con nấy đen mun, da láng bóng thấy mà mê bởi vậy tôi rất thích đi theo thằng coi trâu nhứt là mùa hè thì có đủ trò vui như chia phe bắn lộn, đi ăn cắp mía của ông hai Chỉ trong giòng nhánh, rồi cắm câu, đủ thứ hết. Nên nghề coi trâu là nghề mà tôi chăm từ hồi còn nhỏ xíu lận. Nhưng mà không biết sao hôm đó tôi lại hăng hái giơ tay lên đầu tiên, quay qua quay lại, cuối cùng chỉ có mỗi mình tôi. Chết hôn,... cái điệu này thì xui tận mạng rồi còn gì. Mình ngồi bàn trên nên thất thế quá, phải ngồi bàn dưới thì thấy có đũa nào giơ tay trước thì mình bắt chước theo sau cho .. có bạn. Nhưng thôi, lỡ rồi đành chịu vậy. Cha sở mới biểu đi về liền để chuẩn bị đi ngay sáng ngày mai với Cha lên Vĩnh Long một tuần để thi. Chết nửa hôn, từ đó tới bây giờ mình có bao giờ xa nhà hay xa mấy thằng bạn mình ngày nào đâu mà bây giờ phải đi lâu đến mấy ngày lận, cha ... chắc chịu hông nổi quá. Má tôi mừng quá trời khi nghe tôi nói sắp đi thi để vô nhà trường La-Tinh, còn tôi thì bụng đang rầu thú vị ruột. Nhưng rồi cuối cùng tôi cũng có mặt ở Vĩnh Long. Trong những ngày thi ở trường Tiểu Chủng Viện Vĩnh Long, trong khi những đũa khác chắc câu xin cho thi đậu còn riêng tôi thì vì nhớ nhà quá nên cứ thì thầm cầu nguyện "lạy Chúa cho con .. thi rớt". Tôi ngày,tôi cứ câu "thi rớt" mà niệm. Nhưng Chúa cũng chẳng thương tình nên cuối cùng tôi cũng đành xách gói lên nhà trường La-Tinh để học làm "ông Cố" sau khi thi

đậu xong
bằng Tiểu
Học tại Trà-
Vinh.

Một Kỷ niệm
nhỏ mà tới
bây giờ tôi

vẫn còn nhớ sau hơn ba mươi năm là hồi mới vô học huitième (lớp 8 - Tiếp Liên) ở Chung Viện trong giờ Pháp văn chúng tôi học rập vần tiếng Pháp như: C'est un stylo, c'est une table, v.v.. vì có lẽ hơi buồn nên tôi quay qua nói với thằng bạn kế bên "Ê mày, tiếng Tây mà cũng có xe-tăng, xe-thùng nữa dễ nhớ quá hé". Liền tức thì tôi nghe rộp một cái như sét đánh ngang tai, mặt mày tôi nở đom đóm. Thì ra xui cho tôi lúc đó Thầy Tân, hiện là Đức Cha Nguyễn Văn Tân Giám Mục giáo phận Vĩnh Long, đang đứng sau lưng nghe tôi giỡn chơi không lo học nên ông đốp tôi một phát nhớ đời. Nhưng tôi hôm đó có lẽ vì tội nghiệp thằng nhóc nên ông kêu tôi vô văn phòng cho tôi mấy cục kẹo ... an ủi. Cũng có thể ông ngại mai một bài trường về quê khó nói chuyện khi gặp ba tôi (Thầy Tân cũng người gốc Bãi-Xan). Khi có dịp về Vĩnh Long ghé thăm Đức Cha Tân chắc Ngài sẽ thông cảm mà ban phước lành cho tôi chăng!

Ngày qua tháng lại, tôi cũng học đến hết lớp troisième (đệ tam) chương trình Pháp ở Tiểu Chung Viện Philipphê Minh, Vĩnh Long. Học nào là tiếng Việt, tiếng Tây, tiếng La-tinh, tiếng Anh và cả tiếng chữ Hán nữa. Môn nào tôi cũng .. nếu không cầm lái thì cũng phụ lái hết. Thế nhưng năm nào tôi cũng được lên lớp đều đều có lẽ vì các Cha khoá tôi chẳng (!). Vào cuối năm đệ tam, tôi với thằng bạn tên Thượng, người Phước Hảo, đứng chung liên danh để ứng cử chủ tịch và phó chủ tịch chủng sinh đoàn. Đường lối vận động bầu cử của chúng tôi rất đơn giản với những biểu chương và bích báo tường kết tử tiếng La-tinh là "tử ngữ", và tiếng Hán là vô dụng. Chúng tôi đòi bỏ học tiếng La-tinh và tiếng chữ Hán, chúng tôi cũng yêu cầu ban Giám đốc nhà trường tăng giờ xem truyền hình và giờ đọc sách thư viện, v.v. Sau cuộc bỏ

phiếu vào tháng cuối năm troisième, chúng tôi đắc cử với danh hiệu "không ai hiểu các bạn bằng .. Thượng Đế" (tôi tên Đế, còn bạn tôi tên Thượng). Nhưng trước ngày bãi trường năm đó, cha Giám đốc Thuật gọi tôi vô và người phán một câu nghe hết sức nhẹ nhàng nhưng quyết định tương lai tôi cho đến bây giờ: "*Ban Giám đốc nhận thấy rằng anh không đi đúng con đường Chúa chọn nên các cha đã đồng ý để anh đi theo con đường khác đúng với ý Chúa hơn*". Thằng bạn tôi cũng được Cha Giám đốc ca một bản y chang như vậy. Thế là chủ tịch và phó chủ tịch Thượng Đế chúng tôi đành .. rớt đài. Giờ nghĩ lại, tôi cho đó là cái hên vì nếu không chắc là tôi đã dẫn cả đám chủng sinh chống lại các cha các thầy quá.

Đầu niên học năm 1971-1972 tôi vào học lớp 11A1 trường Trung Học Bán Công Cao-Lãnh. Như vậy là cha Thuật nói đúng thiệt đó. Tôi thầm cảm ơn cha đã chỉ

tôi đi đúng y chang con đường .. không biết có phải là đúng con đường Chúa chọn cho tôi hay không nhưng mà tôi thì thích "quá cỡ thợ mộc". Lớp học có ba mươi mấy đứa mà trên hai mươi là phái đẹp nên tôi ... không hề vắng mặt ngày nào hết. Nói thật ra thì những ngày đầu cũng ngại lắm vì gần mười năm ở chủng viện chỉ gặp toàn là đực rựa không bây giờ bỗng nhiên học chung với hơn hai mươi con gái thì thử hỏi thằng tôi vừa khoái vừa sợ cũng phải. Nhưng chỉ vài tuần sau là tôi quen ngay. Như cá gặp nước, tôi mặc sức tung hoành. Vì quen

hoạt động nên tôi tình nguyện đủ thứ mà việc gì tôi làm cũng ngon lành hết. Tết năm 71, trường có tổ chức bích báo xuân và tôi cũng với những tài mọn học hỏi được trong những năm ở trường tu đã mang giải nhất về cho lớp với lời trình bày khác lạ và bài "phú cái một hí-py" khá độc đáo của tôi. Học trò ở trường ngoài thì học tới thơ như lục bát, tam thất lục bát, ngũ ngôn, thất ngôn bát cú là khá rồi, riêng tôi thì trường tu đã dạy tôi tới cả "phú" lận nên ... hơi nổi. Còn

nói tới môn Pháp văn thì tôi thuộc hàng "siêu" trong lớp mặc dù khi xưa tôi vẫn hay về chót môn này nhưng ở đây, tụi bạn còn "bet" hơn tôi nhiều nên tôi đương nhiên được lên ngôi. Khoái quá, đây mới thiệt là đúng con đường Chúa chọn !! Tôi gia nhập Hướng Đạo, tổ chức cắm trại, du khảo cho lớp, đủ thứ hết nên tên tôi càng nổi bật. Và năm học lớp 11 này là năm đầy kỷ niệm nhất của tôi. Tôi quen người bạn gái đầu tiên trong đời, Phạm thị Lệ Hoa. Mùa hè năm 1972, "Mùa Hè Đỏ Lửa", tôi thi đậu Tú-Tài I tại Sa Đéc.

Trường Bán Công Cao Lãnh không có lớp 12 nên thay vì qua học ở Công Lập, tôi khăn gói về quê học lớp 12A3 Trường Trung Học Công Lập Vĩnh Bình niên khoá 1972-1973. Vĩnh Bình cũng là nơi mà hồi xưa hồi xưa tôi mặc quần xà lỏn đen mới, mang dép nhựa đi thi Tiểu Học, thi xong không biết đường về nhà. Trường này đông học sinh thiệt. Chắc phải có tới số ngàn. Riêng Ban A mà còn có tới 3 lớp lận. Mặc dù môn Pháp Văn tôi vẫn còn nổi được nhưng nói chung, tôi có hơi "chìm" phần vì không dám ham chơi phần vì hơi buồn vì phải xa Cao Lãnh nơi có người con gái đầu tiên tôi quen. Nhưng rồi tuổi trẻ mau quên.

Tôi cùng tổ chức lớp đi chơi Đầu Bờ, đi thăm Ao Bà Om, thăm Chùa Ông Mẹt, đi Vườn Dừa. Năm lớp 12 này tôi mới thật sự có nhiều kỷ niệm về tình yêu. Người con gái thứ hai đến trong đời tôi cũng học cùng trường nhưng dưới một lớp. Cô nàng tên Nguyễn Thị Hiền, người cùng quê. Tháng 5 năm 1973 tôi thi đậu Tú Tài Toàn Phần.

Năm học 1973-1974 tôi ghi học năm Dự Bị (năm thứ nhất) Ban Địa Lý tại Đại Học Văn Khoa Sài Gòn. Còn Hiền thì lên học lớp 12 (Tú Tài I bắt đầu bỏ từ năm này). Trong năm này tôi vẫn hay về thăm Hiền ở nội trú trong khu nhà thờ Vĩnh Bình. Cuối niên khoá 73-74 tôi đậu năm Dự Bị và ghi học 2 chứng chỉ Ban Địa Lý niên khoá 1974-1975. Hiền thi rớt Tú Tài thi theo lối trắc nghiệm lần đầu tiên tại Việt Nam năm đó. Trong khi tôi học năm thứ hai Văn Khoa thì Hiền cũng đổi trường lên học lại lớp 12 Trường Thiên Phước ở Sài Gòn (trường này các cô gái đều mặc áo dài màu hồng rất đẹp). Thế là chúng tôi lại gần nhau. Tôi và Hiền thỉnh thoảng vẫn hay đi uống cà phê ở Nguyễn Du, xem xi-nê ở Mini Rex,... Tôi vừa đi học vừa đi giao thuốc Tây và đi dạy kèm anh văn nữa nên cũng tạm đủ chi phí.

Năm 75 vì tình hình rối ren nên đầu tháng tư thì trường Đại Học Văn Khoa Sài Gòn đóng cửa. Ngày 25 tháng tư Hãng Hàng Không VN mở lại đường bay về Vĩnh Bình và tôi mua vé trong chuyến bay đầu tiên đó về quê Bãi Xan thăm gia đình. Tối hôm đó tôi trở lại Vĩnh Bình và vì ham vui nên hôm sau, tôi xin đổi vé ở thêm một ngày nữa nhưng không được đành lên máy bay DC3 trở lại Sài Gòn và sáng 30 tôi cùng

với người em cũng đang học Khoa Học lên được tàu Trường Xuân rời VN.

Chúng tôi đến Hoa Kỳ vào dịp lễ Tạ Ôn (Thanksgiving) tháng 11 năm 1975 và ngay đầu năm 1976 tôi nhập học Đại Học Northern Illinois University.

Chuyện tôi còn dài nữa, chuyện đời cũng như chuyện tình cảm, chuyện tôi quen bà xã tôi (cũng nhờ những tài mọn học được ở Chung Viện) rồi chuyện tôi tự đi hỏi vợ, v.v. nhưng vì là sự thật 99.9 phần trăm và cũng vì "gân nhà" quá (tôi ở thành phố này từ xưa xưa 75 tới giờ) nên xin xì-tốp kéo bà xã tôi mà đọc được những chuyện lằng nhằng ở đây thì chắc bị thực cùi chỗ mỗi đêm quá. Lúc này cũng hơi hơi già rồi nên nếu phải lảnh một chỗ chắc là đau lắm nên xin chào. (Bà xã tôi khoái xem phim tàu hơn đọc sách nên ... cũng may!).

DNgo (Tháng 11-2003)

